

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा, एप्रिल-२०१६

कक्षा - शास्त्री-३ (Sem_6)

प्रश्नपत्र-६

गुणाः - ७०

विषयः - पुराणेतिहासः

CC 3.6.12

समयः - ११:०० तः ०२:००

दिनाङ्कः - २३-०४-२०१६

सन्दर्भग्रन्थः - शान्तिपर्व (१३१ तः १७३ अध्यायाः)

युनिट-१

- प्रश्नः -१ कयोश्चिद् द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्या कुरुत । ०८
- (१) आयरण्यं समाश्रीत्य परेन्मृगगणैः सह
न त्वेवोज्झितमर्यादैर्दस्युभिः सहितश्चरेत् ॥
- (२) मित्रं च शत्रुतामेव कस्मिंश्चित् कालपर्यये ।
शत्रुश्च मित्रतामेति स्वर्थो ही बलवत्तरः ॥
- (३) भक्ष्यार्थं क्रीडनार्थं च नरा वाञ्छन्ति पक्षिणः ।
तृतीयो नास्ति संयोगो वधबन्धादृते क्षमः ॥
- प्रश्नः -२ पूजनीयप्रसङ्गं सविस्तरं लिखत । ०८
- अथवा
विडालमूषककथां सबोधं लिखत ।
- प्रश्नः -३ द्वयोः टिप्पणी कार्या । ०४
- (१) मत्स्यकथा ।
(२) दस्युवृत्तिनिन्दा ।
(३) कायव्यः ।
(४) राज्ञां कर्तव्यम् ।
- प्रश्नः -४ पञ्चानां लघूत्तराणि लिखत । ०५
- (१) मार्जारस्य नाम किमवर्तत ?
(२) मूषिकस्य नाम किमवर्तत ?
(३) सासपदं मैत्रं नाम किम् ?
(४) शत्रुः मित्रतां कदा प्राप्नोति ?
(५) ब्रह्मदत्तः कः आसीत् ?
(६) तस्य पुत्रः कथमन्धत्वं प्राप्तः ?
(७) “तन्मित्रं यत्र विश्वासः” कस्येदं वाक्यम् ?

युनिट-२

- प्रश्नः -५ कस्यचिदेकस्य ससन्दर्भं विवेचनं कुरुत । ०४
- (१) अहोऽतीव सुभाग्याहं यस्या मे दयितः पतिः ।
असतो वा सतो वापि गुणानेवं प्रभाषते ॥

- (२) अहो नु रमणीयस्त्वमहो वासि मनोहरः ।
प्रीयामहे त्वया नित्यं तरुप्रवर शाल्मले ॥
- (३) लोभात् क्रोधः प्रभवति लोभात् कामः प्रवर्तते ।
लोभान्मोहश्च माया च मानः स्तम्भः परासुता ॥
- प्रश्नः -६ शाल्मलिप्रसङ्गं विवेचयत । १२
अथवा
कपोतकपोतीप्रसङ्गं सविस्तरं लिखत ।
- प्रश्नः -७ टिप्पणीद्वयं लिखत । ०४
(१) अतिथिसत्कारः । (२) अहङ्कारः ।
(३) ब्रह्महत्यापापम् । (४) गृध्रः ।
युनिट-३
- प्रश्नः -८ पद्यद्वयस्य सप्रसङ्गं व्याख्यां कुरुत । ०८
(१) शकुनीनामिवाकाशे जले वारिचरस्य च ।
यथा गतिर्न दृश्येत तथा तस्य न संशयः ॥
(२) सर्वमेतत् तपोमूलं कवयः परिपक्षते ।
न ह्यतस्तपो मूढः क्रियाफलमवाप्नुते ॥
(३) ब्राह्मणेभ्यः प्रदायाग्रं यः सुहृद्भिः सहाश्रुते ।
स प्रेत्य लभते स्वर्गमिह चानन्त्यमश्नुते ॥
- प्रश्नः -९ ग्रन्थानुसारं पाण्डवोक्तं पुरुषार्थं चतुष्टयं वर्णयत । १२
अथवा
गौतमकथां सविस्तरं लिखत ।
- प्रश्नः -१० पञ्चानां लघूत्तराणि लिखत । ०५
(१) विरूपाक्षः कः आसीत् ?
(२) विरूपाक्षः कस्य सखा आसीत् ?
(३) कुत्र निषकृतिः न भवति ?
(४) पुरन्दरः नाम कः ?
(५) कतिविधा अर्थसिद्धिः प्रोक्ता ?
(६) राजधर्मा कस्य सुतः आसीत् ?
(७) “सुहृद्” इत्यस्य को व्युत्पत्तिजन्योऽर्थः ?